

Chitabu cha **WIRA MNONO WA SELEMANI** **Tanga mbere**

Chitabu cha “Wira mnono sana” choandikpwa ni mfalume Selemani karine ya kumi kabila ya Jesu kuvyalwa.

Hichi ni chitabu cha mawira ga mendzwa, ambago mchetu na mlume kala anaambirana jinsi amendzanavyo.

Kpwa Aeburania, chitabu chichi chinaonyesa mendzwa ya Mlungu kpwa Aizraeli, na kpwa Afuasi a Jesu, chinaonyesa mendzwa ya Jesu kpwa kanisare, yani Afuasie.

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Wira wa Kpwandza 1:1—2:7

Wira wa phiri 2:8—3:5

Wira wa hahu 3:6—5:1

Wira wa ne 5:2—6:3

Wira wa tsano 6:4—8:4

Wira wa sita 8:5-14

1

¹ Wira mnono sana wa Selemani, kutsupa mawira gosi.

Wira wa kpwandza

Maneno ga mwanamwali

² Naanidonere na mromowe

mana mendzwaye ni nono kutsupa uchi wa zabibu

³ Marashige gananukato,

dzinare rinanihamira dza viratu kungu nono
ya marashi chigomwagika.

Ndiyo mana asichana anammendza.

⁴ Nigbwira mkpwono huhende wangbwi!

Mfalume akaniphirika kpwakpwe chum-
bani.

Asichana

Hunahererwa kpwa ajili yenu
huna raha kpwa sababuyo ee, mfalume
kpwa kpwel i mendzwayo i mtswano kutsupa
uchi wa zabibu.

Ni sawa asichana kukumendza.

Maneno ga mwanamwali kpwa asichana

⁵ Mwi achetu a Jerusalemu,
mimi myawenu dzagbwe ni mwiru, ela ni
mnono
dzagbwe ni mwiru dza mahema kula Kedari
au paziya za mahema ga Selemani.

⁶ Msinilole sana kpwa sababu ya wiru wangu
dzuwa ndiro chirohenda ngozi yangu ikale
hivi.

Mana enehu a chilume anireyera,
achinishurutisha kutundza minda ya miz-
abibu.

Nami nchishindwa kutundza munda wangu
wa mizabibu.

⁷ Niambira uwe wangu wa moyoni,
go mang'ondzigo undagarisaphi rero?

Undagatindizha kuphi dzuwa ra mutsi?

Niambira sedze nkaonekana kuyeya kahi za
arisa ayao.

Maneno ga mlume

⁸ We mchetu mnono kuriko osi, napho kumanya
lunga ro gurufu ra mang'ondzi na mbuzi

na urise ana mbuzio phephi na mahema ga arisa.

⁹ Wende wangu, uwe u wa samani na u mmono,
dza farasi mchetu kahi za farasi alume a
kuvweha magari ga Farao.

¹⁰ Mafundago mmanono na vipuli uchivyovwala
vikakuajira,
na singoyo nono ikaajirwa ni mkpwufu
uchiovwala.

¹¹ Hundakutengezera mikufu ya zahabu,
ichiyodonwa na feza.

Maneno ga mwanamwali

¹² Wakati mfalume akasagala phakpwe kochini,
marashi gangu ga narido gananukato kosi.

¹³ Naye wende wangu ni dza chikoba cha mane-
mane
kah-i-kahi ya nyaho zangu.

¹⁴ Wende wangu ni dza viluwa chivyobumuka
kpwenye minda ya mizabibu ya Eni-Gedi.

Maneno ga mlume

¹⁵ Lola, wende wangu, urivyo mmono,
u mmono sana; matsogo ganapendeza dza ga
njiya manga.

Maneno ga mwanamwali

¹⁶ Wende wangu, uwe piya u mmono,
tsona u mmono haswa.

Na phatu phehu pha kudziambalaza phana nyasi
mbitsi.

¹⁷ Nguzo za nyumba yehu ni muhi uihwao
muerezi,
na maphaluge ni ga miboreshi.

- ¹ Mimi ni dza ruwa kahi ya maruwa ganjina
kpwenye tsi ya kugbwa ya Sharoni,
dza ruwa ra toro ko deteni.

Maneno ga mlume

- ² Dza ruwa ra toro kahi za miya,
ndivyo arivyo wende wangu kahi ya
asichana ayaе.

Maneno ga mwanamwali

- ³ Dza mtfoaa kahi ya mihi ya tsakani,
ndivyo arivyo wende wangu kahi za avulana
ayaе.

Naonato kusagala phakpwe pepboni na kurya
matundage ga mtswano.

- ⁴ Waniphirika kpwakpwe nyumbani kpwenye
sharee,
achinibwiningiza na mahaba.

- ⁵ Nimvunisani na zabibu za kuuma,
niburudishani na matofaa mana mahaba
gananiolaga!

- ⁶ Mkpwonowe wa kumotso u tsini ya chitswa
changu,
na m kpwonowe wa kulume unaniphaphasa.

- ⁷ Niapirani mwimwi achetu a Jerusalemu,
kpwa kuhadza chiphalala na kulungu a hiko
weruni
kukala tamundalamusa wala kugondomola m kp-
watyo
hadi wakatiwe ufike.

Wira wa phiri

Maneno ga mwanamwali

- ⁸ Nasikira raka ra wende wangu,
lola, hiyu aredza

anaambuka myango na kuteremuka vidzan-goni mairo.

⁹ Wende wangu ana mairo dza chiphala ama chidzisa.

Lola! Hiye aimire nyuma ya ukuta wehu,
anatsungurira na dirishani
anatsungurira kutsupira paziya ya kulan-gala.

¹⁰ Wende wangu wagomba nami achiniamba,
“Unuka, wende wangu,
wangu uriye mnono, ndzo huphiye vyehu!

¹¹ Mana lola, minga ya mwaka ikasira
mvula ikatsupa.

¹² Maruwa gakabumula chila phatu,
wakati wa kuimba ukafika
na sauti za njiya zinasikirika kosi kpwenye
tsi yehu.

¹³ Mitini ina vidaka
na maruwa ga mizabibu ganagobumuka
ganatuluza kungu nono.

Unuka, wende wangu,
wangu uriye mnono, ndzo huphiye vyehu!

¹⁴ Aa njiya wangu, udzifwitsaye kpwenye panga
za mawe
hebu nione usoo mnono.

Hebu nisikire rakaro ra kuvutiya
mana rakaro rinapendeza na usoo ni
mnono.

¹⁵ Hugbwirireni madiya mbewa, haswa mbewa
adide-adide
kabila taadzangbwebananga minda yehu ya
mizabibu
ibumulayo maruwa.”

Maneno ga mwanamwali

¹⁶ Wende wangu ni wangu, nami ni wakpwe
iye nkurisa mifugoye kahi za matoro,
¹⁷ hadi dzuwa ritswe na vivuri-vuri
viangamike.

Uya mairo dza chiphala wende wangu,
dza chidzisa kpwenye mavoromoko ga
myango.

3

Maneno ga mwanamwali

¹ Usiku phangu chitandani
námuaza iye wangu wa moyoni.
Námuaza ela kedzere.

² Ndipho nchiamba, “Godza ntuluke, nka-
muendze mo mudzini,
mo barabarani na kpwenye bustani.”
Námuendza ela simpahire.

³ Asikari arindao mudzi aniona
wakati anazunguluka kuhenda kazi yao,
nchiauza, “Mkamuona ye wangu wa moyoni?”

⁴ Nriphorichana nao tu,
námuona iye wangu wa moyoni.

Námgbwira ngingingi wala siyamtsuhula
hadi nriphomreha nyumbani mwa mayo,
nyumba nriyovskyalwa.

⁵ Niapirani mwimwi achetu a Jerusalemu,
kpwa kuhadza chiphala na kulungu a hiko
weruni
kukala tamundalamusa wala kugondomola mkip-
watyo
hadi wakatiwe ufike.

Wira wa hahu — wira wa harusí
Maneno ga mwanamwali

⁶ Ni ani yuya edzaye kula jangbwani?

- Ambaye anaonekana dza ingu ra mosi ri-narounuka,
 rinaronukia manemane na ubani
 phamwenga na chila aina ya manukato
 garehwago ni achuuzi.
- ⁷ Lolani, ni Selemani anarehwa
 akaunulwa dzulu kpwenye kochire chi-ropambwa na mapaziya,
 masujaa mirongo sita akamzunguluka,
 Aiziraeli amanyao viha.
- ⁸ Osi anamanya kuhumira upanga
 na ujuzi wa kupigana viha.
 Chila mmwenga ana upangawe chibiruni
 kumrinda mfalume na uvamizi wa usiku.
- ⁹ Mfalume Selemani watengezerwa kochi ra
 kutsukurirwa,
 richipambwa na paziya
 ratengezwa na mihi minono kula Lebanoni.
- ¹⁰ Mihi ya kutsukurira ro kochi yapakpwa feza,
 phatu pha kugandamira phapakpwa za-habu.
 Mitoye ya kusagarira yakala ya rangi ya zambrau,
 na himo ndani muchikala mukapambwa
 marembo ga kupendeza
 ni asichana a Jerusalemu.
- ¹¹ Tulukani, mwi asichana a Sayuni,
 mwedze mlole mfalume Selemani,
 akavwala tadzi ariyovwikipwa ni nine
 siku ya arusiyé,
 siku yohamira sana moyowe.

- 1** Aa, u mnono wende wangu! Aa u mnono!
 Matsogo ni dza ga njiya
 unapholola kula ndani ya mtandiyoo wa kulan-gala.
 Nyerezo ni nyiru na zikatserera mafuzini
 dza chaa cha mbuzi chitsereravyo mavoromoko ga Giliadi.
- 2** Menogo ni mereru dza mang'ondzi mereru
 galago kunyolwani na kuogeswa,
 chila mwenga rina patsaye,
 na taphana hata mwenga ambaro rang'oka.
- 3** Madomogo ni dza chitambaa cha rangi ya kundu.
 Na mromoo, ukaajiza.
 Mafundago ni dza cheche mbiri za komamanga
 ndani ya mtandiyoo.
- 4** Singoyo ilaini na ichidengelesa dza mnara wa Daudi
 na mkpwufuo ni dza ngao elufu mwenga za masujaa
 chizotsomekpwa kpwenye nyo mnara.
- 5** Nyahozo ni dza ana airi a chiphala,
 Viphala vya patsa vinavyorisa kahi ya matoro.
- 6** Kabilia takudzangbwacha na jiza kuuka,
 ndafika mwangoo uchioodzala manemane
 na kpwenye chidzango cha ubani.
- 7** Chila chitu kukuhusu nchinono, wende wangu;
 unonoo tauna ila.
- 8** Nahuuke Lebanoni wende wangu,
 nahuuke Lebanoni.
 Tserera kula chirere cha mwango Amana,
 kula chirere cha mwango Seniri yani Herimoni.

Uka hiko kuriko na panga za simba
na mafwitso ga matsui.

9 Mwenehu mchetu, wende wangu, moyo wangu ukaumala.

Ukaumala kpwa kunilola limwenga tu,
ukanimala kpwa mkpwufu mmwenga
uchiovwala.

10 Mendzwayo i mtswano mwenehu, wende
wangu!

Mendzwayo ni nono kuriko uchi wa zabibu,
na harufuyo ya manukato ni nono kuriko aina
zosi za vilungo.

11 Aa! Wende wangu, madomogo ga mtswano,
maziya na asali i mwako lilimini,

na kungu nono ya nguwozo ni dza ya Lebanoni.

12 Mwenehu mchetu, wende wangu,
ni munda uriozungulusirwa lichigo,
pula ya madzi ichiyozibwa.

13 Uwe u munda wa mikomamanga,
phamwenga na chila aina ya matunda ga
mtswano, hina na narido,

14 narido na zafarani, mchai na mdalasini,
na mihi yosi ilavyayo ubani, manemane na
udi,

na vilungo vyosi vinukavyo vinono.

15 Uwe u pula za madzi himo mindani,
chisima cha madzi gajerago,
kula myango ya Lebanoni.

Maneno ga mwanamwali

16 Phepho zuka kula vurini, phepho kula
mwakani ndzo.

Naripige kutsupira munda wangu,
ili ritsukule kungu ya vilungo.

Richa wende wangu edze mundani
ili arye matunda manono.

5

Maneno ga mlume

¹ Nredza kpwangu mundani,
mwenehu mchetu, wende wangu.
Nikakusanya manemane phamwenga na vilungo
vyangu,
nikarya phalala ra asali yangu ya mtswano,
nkanwa uchi wangu wa zabibu na maziya
gangu.

Maneno ga asichana

Toshekani na mendzwa!
Mnaomendzana, nwani sana mendzwa.
Inweni kukolwa!

Wira wa ne

Maneno ga mwanamwali

² Kala nrere, ela moyo wangu uchikala matso.
Nchisikira wende wangu anabisha hodi
mryangoni.

Maneno ga mlume

“Nivugurira, mwenehu mchetu, wende wangu,
njiya wangu, wangu ambaye kuna ila.
Mana chitswa changu chinadoda manena,
na nyere zangu zinazizima kpwa sababu ya
guro ra usiku.”

Maneno ga mwanamwali

³ “Nkavula kare vwazi rangu,
kpwa nini nrivwale tsona?
Nkasinga magulu,
dze, niuye kugatiya mtsanga?”

- 4** Wende wangu watiya mkpwonowe kuriko na
tumbuu ya mryango,
nao moyo wangu uchidunda kpwa ajiliye.
- 5** Náunuka nimvugurire wende wangu,
nayo mikono yangu kala inadoda mane-
mane,
nriphogbwira tumbuu ya mryango.
- 6** Nchimvugurira wende wangu,
ela wende wangu kala akagaluka na kuuka,
moyo wangu uchikata tamaa ariphouka,
nchimuendza, ela simuonere,
nchimuiha, ela kayaihika.
- 7** Asikari arindao mudzi ariphokala anazungu-
luka aniona,
achinipiga achinilumiza,
hinyo arindao kuta anifuta mtandiyo wangu.
- 8** Niapirani mwimwi achetu a Jerusalemu,
kukala muchimuona wende wangu,
mundamuambira kukala ni mnyonje kpwa
mendzwa.

Maneno ga asichana

- 9** We mchetu mnono kuriko osi,
ni utu wani unaomuhenda wendeo kukala
muhimu kuriko alume anjina?
- Ni utu wani unaomuhenda wendeo akale
tafwauti na ayae,
hata huambire huape dza hivi?

Maneno ga mwanamwali

- 10** Wende wangu ni mnono,
nawe unaweza kumtafwautisha kahi ya atu
elufu kumi anjina.
- 11** Usowe waumbika vinono dza zahabu swafi.
Nyereze ni za likophya, nyiru pipipi dza
nyoya za kunguru.

- 12** Matsoge ni dza ga njiya achioima kanda-kanda
 ya vidzuho vya madzi,
 njiya ereru dza maziya, asegereo kanda-
 kanda ya go madzi.
- 13** Mafundage ni dza munda
 uphandwao vilungo vinukavyo vinono.
 Madomoge ni dza matoro,
 chigotiywa manukato ga manemane.
- 14** Mikonoye ni dza nguzo za zahabu,
 zirizoomiswa na mawe ga samani.
 Mwiriwe ni mnono dza pembe za ndzovu
 zodonwa na yakuti ya rangi ya buluu.
- 15** Maguluge ni dza nguzo za marumaru,
 zoimiswa kpwenye misingi ya zahabu.
 Na umbore ni dza Lebanoni,
 ni nono dza mihi ya mierezi.
- 16** Manenoge ga mtswano,
 na chila chitu kumuhusu chinavutiya.
 Hivi ndivyo wende wangu na msena wangu
 arivyo,
 mwimwi achetu a Jerusalemu.

6*Asena a mwanamwali*

1 We mchetu mnono kuriko achetu osi,
 wendeo akaphiyaphi?

Akagbwira njira iphi?
 Huambire ili hukuterye kumuendza.

Maneno ga mwanamwali

2 Wende wangu akatserera kpwapwe mundani,
 phatu ambapho vilungo vinakuzwa.

Acharisa mang'ondzige,
 na kutsola-tsola matoro.

- 3** Mimi ni wa wende wangu, naye ni wangu;
iye nkurisa mifugoye kahi za matoro.

*Wira wa tsano
Maneno ga mlume*

4 Wende wangu, uwe u mnono dza mudzi wa chifalume wa Tirisa,
u mnono dza Jerusalemu,
uwe unavutiya dza anajeshi chiogbwira ben-dera.

5 Galuza matsogo usinilole, usinilole dza hivyo,
mana gananivutiya.

Nyerezo zikatserera mafuzini
dza chaa cha mbuzi chitsereravyo mavoromoko ga Giliadi.

6 Menogo ni mereru dza mang'ondzi mereru,
galago kunyolwani na kuogeswani.

Chila mwenga rina patsaye,
napho taphana hata mwenga ambaro rang'oka.

7 Mafundago ni dza cheche mbiri za komamanga,
ndani ya mtandiyo.

8 Kunaweza kukala Malikia mirongo sita,
anachetu mirongo minane
na asichana anji amba o taadzangbwelólwa
asioolangika!

9 Ela njiya wangu a kamili, iye ni wa chimacheye.
Iye ni mwana mchetu wa macheye kpwa nine,
ndiye chipendzi cha ye ariyemvyala.

Asichana amuona nao achiamba,
“Lolani arivyojaliwa!”
Malikia na anachetu piya alika unonowe.

- 10 Ni ani yuno mchetu mnono anayeng'ala dza kombezi,
 mnono dza mwezi, swafi dza mwanga wa dzuwa,
 anayevutiya dza anajeshi chiogbwira bendera?
- 11 Nátserera hadi munda ambao mihi ya matunda nkumera
 kpwendalola maruwa hiko deteni,
 kpwendalola ichikala mizaituni ikafundula makodza,
 na ichikala mikomamanga ikabumula maruwa.
- 12 Kabilia ya kudzimanya,
 maazo gangu ganiphirika ndani ya gari ra kuvwehwa ni farasi ra chifahari*
 phephi na ye wangu yetukuka.*
- 13 Uya, uya, uwe msichana kula Shulamu,
 uya, uya ili hulole unonoo.[†]

Kpwa utu wani mnalonda kumlola ye msichana
 kula Shulamu
 kadiri anavyotsapa kahi-kahi ya mikungo
 miiri ya awwinadzi?

7

Maneno ga mlume

- ¹ Magulugo ni manono uchivwala virahu,
 uwe mwana wa Malikia.
 Nyongazo zichidengelesa dza mawe ga samani,
 kazi ya fundi mangungu.

* **6:12** 6:12 Mana ya chifungu hichi taiwazi Chieburania.

† **6:13** 6:13 Chifungu hichi tachiwazi Chieburania.

- 2** Tovuyo ni dza chibakuli cha mviringo, naaza
chisisire uchi siku zosi.
Ndaniyo ni dza chitsuri cha nganu
ichiyozungulukpwa ni matoro.
- 3** Nyahozo ni dza ana airi a chiphalala,
viphalala via patsa.
- 4** Singoyo yagoloka dza mnara wa pembe za
ndzovu.
Matsogo ganang'ala dza vidibwa via madzi
ga Heshiboni,
virivyo kanda-kanda ya ryango riihwaro Bathi-
Rabimu.
Pulayo yaima dza mnara wa Lebanoni,
mnara ulolao uphande wa Damasikasi.
- 5** Chitswacho chaima dza mwango Karimeli.
Nyerezo nyire, nyiru na za kunyinyiha
hata mfalume anahamirwa ni unonowe.
- 6** Aa, u mnono wende wangu,
unanihamira, uwe nikumendzaye!
- 7** Uwe umboro ni ra kupendeza dza mtende.
Na nyahozo ni dza chendze cha matundage.
- 8** Nami nadziambira, “Ndaupanda nyo mtende
ili nifikire vyendzevye.”
Nyahozo nazinikarire mtswano dza zabibu,
uphuyeo uninukireto dza matofaa.
- 9** Madonerigo ganahama dza uchi wa mtswano.
Maneno ga mwanamwali
Uchi uho naumuinjire wende wangu,
ujere phakpwe madomoni hadi menoni.
- 10** Mimi ni wa wende wangu,
naye hamuye kulu ni mimi.

- 11 Ndzo huphiye kondze ya mudzi, wende wangu.
Huphiye hukalale ko vidzidzini.
- 12 Hundalamuka ligundzu huphiye kpwenye
minda ya mizabibu
hukalole ichikala mizaituni ikafundula
makodza matsanga,
na hukaone ichikala mikomamanga ikabumula
maruwa.
Hiko ndakupha mendzwa yangu.
- 13 Mitungudza inatuluza kungu nono,
na phehu miryangoni phana chila aina ya
matunda manono,
maphya na ga kare,
ambago nkakuandazira uwe, wende wangu.

8

Maneno ga mwanamwali

- ¹ Kalapho u mwenehu wa chilume,
mmwenga wa nyumba yehu,
phahi ningekudonera ching'ang'a
na takungekala na mutu wa kuhuoloha na
chala cha lawama.
- ² Ningekuhala na kukulongoza kuphiya nyumbani kpwa mayo,
hadi chumbani kpwa ye yenivyala,
na kuko ningekupha uchi wangu wa zabibu
uchiotiywa vilungo,
uchi wa makomamanga gangu.
- ³ Mkpwonoo wa kumotso ungekala tsini ya
chitswa changu,
na mkpwonoo wa kulume unaniphaphasa.
- ⁴ Niapirani mwimwi achetu a Jerusalemu,

kukala tamundalamusa wala kugondomola
 mkpwatyo
 hadi wakatiwe ufike.

*Wira wa sita
 Asichana a Jerusalemu*

⁵ Ni ani yuya edzaye kula weruni,
 achiyegadzamira wendewe?

Maneno ga mwanamwali

Phapho kolo ya mtofaa nakulamusia,
 phapho ambapho mayoo wakala na utsungu
 wa kudzivugula,
 phapho ambapho mayoo wakuvyala.

⁶ Andika dzina rangu phako moyoni,
 dzirinde kpwa sababu yangu tu,
 mana mendzwa ina nguvu dza nguvu za chifo!
 Wivu ni mkali dza kuzimu,
 nao unaaka dza moho mkali
 na ukaliwe ni wa kuolaga.

⁷ Ela vidzuho vya madzi taviweza kuzimya moho
 wa mendzwa,
 hata myuho mikulu taiweza kuuzimya.

Ichikala mutu angehumira maliye yosi kugula
 mendzwa,
 atu angem'bera tsetsetse!

Ndugu a chilume a Mwanamwali

⁸ Huna mwenehu wehu mchetu,
 ambaye bado kadzangbwemera nyaho.
 Hundamuhenderani mwenehu wehu,
 ndiphokpwedzaposwa?
⁹ Ichikala ye mwenye ni ukuta,
 hundampamba dza minara ya feza.
 Ela achikala ni ryango,

phahi hundamrinda na mbao za muerezi.

Maneno ga mwanamwali

- 10 Mimi nákala dza ukuta,
 na nyaho zangu kala zikaima dza minara!
 Kpwa hivyo wende wangu anaphonilola
 anaphaha amani na anaona kukala
 nkatosheka.
 11 Selemani kala ana munda wa mizabibu hiko
 Baali-Hamoni,
 ambao kala nkuukodi kpwa akurima.
 Chila mmmwenga kala nkuripha vipande elufu
 vya feza
 bada ya kuvuna matunda gao.
 12 Munda wangu wa mizabibu ni wangu
 mwenye,
 uwe Selemani kala na elufuzo za feza,
 na chila anayetundza matundage
 naasale na maganage mairi.
 13 Uwe usagalaye mundani,
 ayangu anagodzera kusikira sautiyo,
 ela mimi tu na nisikire rakaro!
- Maneno ga mwanamwali*
- 14 Henda wangbwi, wende wangu,
 mairo dza ga chiphala,
 ama chidzisa,
 dzulu ya vidzango ambako vilungo
 nkumera!

**Digo
Chidigo: Digo (Bible)**

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source

files dated 29 Jan 2022

bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b